

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Anlaman yalnızca tarih ile kurtarılabileceğine inanan,
doğru fikri / doğru fiili (hikmeti) ve
Kur'an'ın sayfaları arasında titreyen ince akli arayan,
zihni açık, kalbi diri
herkese...

FECR YAYINEVİ: 44

KONULARINA GÖRE KUR'AN
(*Sistematik Kur'an Fihristi*)

Prof. Dr. Ömer ÖZSOY
Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tefsir Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
e-mail: ozsoy@divinity.ankara.edu.tr

Prof. Dr. İlhami GÜLER
Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kelam Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
e-mail: guler@divinity.ankara.edu.tr

©FCR YAYIN REKLAM SİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. (Sertifika No: 13178)

Editör

Hüseyin NAZLIAYDIN

Mizanpaj

Mehmet Ali KIRCA

Kapak

Nurullah ÖZBAY

Kapak Hattı

Hişâm el-Ğarâvî

"İnne hâze'l-Kur'âne yehdî lilletî hiye akvamü"
"Gerçekten bu Kur'an en doğru yola iletir.(17 İsra, 9)"

Baskı / Cilt

Sözkesen Matbaacılık Tic. Ltd. Şti.

İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1518. Sokak No: 2/40 Yenimahalle/ANKARA
Tel: 0312.395 21 10 (Sertifika No: 13268)

Redaksiyon

Ömer ÖZSOY

1. Baskı: Kasım 1996

22. Baskı: Mart 2019

297.1227

Kur'an

Konularına Göre Kur'an (Sistematik Kur'an Fihristi),

Ömer Özsoy - İlhami Güler, Ankara: Fecr 2019,

(XXIV+816 s.), 16 x 24 cm. (Fecr Yayınevi No: 44)

ISBN 978-975-6004-73-9

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sok. No: 14/1 Ulus - ANKARA

Tel: (0312) 310 08 60 - Fax: (0312) 311 47 89

Web: www.fcr.com.tr - e-mail: fcr@fcr.com.tr

KONULARINA GÖRE KUR'AN

(Sistematik Kur'an Fihristi)

Kur'an'ın Bütün Ayetleri
Metin ve Meâl Birarada
Nüzul Sırasına Göre

Hazırlayanlar

Prof. Dr. Ömer ÖZSOY

Prof. Dr. İlhami GÜLER

ANKARA 2019

YAYINCIDAN

Tarih boyunca gönderilen peygamberlerle ayakta kalan Din, Allah'ın Hz. Muhammed'e (as) vahyettiği Kur'an'la yeniden hayat bulmuştur. Bu yüzden; O'nun vahyedilmesinden sonra, zamanın ve mekanın herhangi bir kesitinde, gerek sadece bilgi sahibi olmak, gerekse inanmak ve yaşamak için İslam'a yönelenlerin ilk müracaat edecekleri kaynak şüphesiz Kur'an'dır.

Kur'an, tertibi, üslubu, dili vs. özellikleriyle kendine has, ilahi bir kitaptır. Bu nedenle, onun doğru anlaşılması, özgün özelliklerinin hesaba katılmasıyla mümkündür. Kur'an'ın oluşturduğu inanç ve düşünce dünyasının kavranabilmesi için gerekli olan çalışmalardan biri de bünyesinde dağınık halde bulunan çeşitli konulardaki ayetlerin bir araya getirilerek konusal bütünlüğünün yakalanmasıdır.

Yayınlamakla kıvanç duyduğumuz bu eserin, sözünü ettiğimiz konusal bütünlüğe ulaşmada ve Kur'an'ın dünyasını kavramada önemli katkıları olacağı kanaatindeyiz.

İncelendiğinde de görüleceği gibi, bu çalışma, sadece aynı konudaki ayetlerin bir araya getirilmesinden ibaret değildir. Gerek konu başlıklarının belirlenmesi, gerek konularla ilgili kısa açıklamalarda bulunulması, gerekse ayetlerin farklı yorumlarıyla ilgili dipnotların verilmesi ve tercihler yapılması itibarıyla tam bir telifdir. Bugüne kadar yirmi bir baskıyı yapmış olması da onun ne denli başarılı bir emek ürünü olduğunu göstermeye yetmektedir.

Fecr Yayınevi, ilk yayınladığı Esbâb-ı Nüzûl adlı kitaptan bu yana, Kur'an'la ilgili eserler sunmakta ve bir 'Kur'an Kitaplığı' oluşturmaya çalışmaktadır. Bundan amacımız, bugün insanlığın elinde bozulmamış halde bulunan tek ilahî kitabın daha iyi anlaşılmasına ve Kur'an merkezli bir İslam düşüncesinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktır.

"Konularına Göre Kur'an" isimli elinizdeki bu eserin Türkiye'de önemli bir boşluğu dolduracağı kanaatindeyiz. Faydalanacağınızı ümid ettiğimiz bu çalışmayı, her salih amel gibi, karşılığını Rabbimizin vereceğine inanarak sizlere sunuyoruz.

Yirmi ikinci baskısını sunduğumuz "Konularına Göre Kur'an" isimli esere gösterdikleri ilgiden dolayı tüm okuyucularımıza teşekkür ederiz.

FECR YAYINEVİ

ALTINCI BASKININ ÖNSÖZÜ

Konularına Göre Kur'an (SistematiK Kur'an Fihristi), ilk basımının yapıldığı 1996 Kasımından bu yana, kısmi ilavelerin dışında, büyük ölçüde hiçbir değişiklik yapılmaksızın gerçekleştirilen beş baskı ile okura arz edildi. Bütün basımlarının beklentilerimizin üzerinde ilgi görmesi, çalışmamızın önemli bir boşluğu doldurduğunu göstermektedir. Gösterdikleri teveccühle, bize, insanımızın Kur'an'la daha kolay ve sağlıklı ilişki kurmasına haddimiz nispetinde hizmet etmiş olma hissini yaşatan değerli okurlarımıza müteşekkirimiz.

Çalışmamızı, daha ilk basımında günün teknik imkânları ölçüsünde azami titizlikle hazırladığımız hâlde, zaman içerisinde, çalışmamızın ilk hâlinin bazı eksiklikler ve yanlışlar içerdiğini gördük. Her basımda bir yenilik yapmayı okura karşı saygısızlık olarak değerlendirdiğimiz için, ileriki bir baskıda topluca gidermek üzere not aldığımız bu eksiklik ve yanlışları, bu basımda gidermeye çalıştık. Bu çerçevede, öncelikle, daha önceki basımlarda yanlışlıkla yer vermediğimizi fark ettiğimiz az sayıda ayeti metin içinde ait olduğu yere koymuş -önceki basımlarda bu ayetlere notlarla işaret etmiştik-, kısmen de olsa harekeleme hataları içeren ve okuma zorluğuna yol açan Arapça metni tamamen hatasız ve daha okunaklı bir hâlde getirmiş ve okurlardan aldığımız olumlu tepkileri göz önünde bulundurarak, yeni açıklama notları eklemiş bulunuyoruz. Ayrıca, Fihrist'in ilk basımının üzerinden geçen yedi yıl zarfında gerek akademisyen dostlarımızdan gerekse okurlardan gelen eleştiri ve önerileri de bu baskıda imkân ölçüsünde değerlendirmeye çalıştık. İsimlerini tek tek zikredemediğimiz dostlarımıza, gösterdikleri alâkadan ve bahsettikleri katkıdan dolayı en kalbî teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bu çerçevede, Sayın Saim Yeprem'in ismini özellikle anmak isteriz. Kendileri, yaptıkları meal çalışması vesilesiyle, bilgisayar ortamına taşıdıkları Fihrist'te önemli sayıda ayetin çevirisinin farklı yerlerde farklı verildiğini tespit etmişler. Bu sayede, elinizdeki baskıda söz konusu farklılıkların tamamı giderilmiş bulunmaktadır. Durumdan bizi haberdar etme ve söz konusu farklılıkları içeren dosyayı kullanmamıza izin verme nezaketi gösteren Hocamıza ve meal çalışmasında kendilerine yardımcı olan Günay Haral ve Feyza Dağdeviren Hanımefendilere minnettarız.

Son olarak, çalışmamızın önceki basımlarındaki katkılarını unutamayacağımız, Giriş'te isimlerini andığımız dostlarımızın yanı sıra, bu son basımın hazırlık aşamalarında titizlikle emek sarf ederek Kur'an metninin dağıtımını ve kitabın mizanpajını gerçekleştiren genç meslektaşımız Hafız Mehmet Ali Kırca'ya; yalnızca teknik konularda değil, içerikle ilgili konularda da ilgilerini esirgemeyen Fecr Yayınevi yetkilileri sevgili arkadaşlarımız Hüseyin Nazlıaydın ve Tuncer Namlı'ya ve onların şahsında tüm yayınevi çalışanlarına şükranlarımızı arz ediyoruz.

6 Ağustos 2003

Ömer Özsoy - İlhami Güler

İÇİNDEKİLER

YAYINCIDAN	VIII
ALTINCI BASKININ ÖNSÖZÜ	VIII
İÇİNDEKİLER	IX
GİRİŞ	XVII

BİRİNCİ BÖLÜM YARATILIŞ VE VARLIKLAR

A. YARATMA	3
B. VARLIĞIN YÖNETİMİ (MÜLK)	5
C. TABİAT (GÖKLER VE YER)	15
1. Tabiatın Yaratılışı	15
2. Tabiatın Düzeni	18
3. Tabiatın İnsanın Hizmetine Verilmesi	24
D. İNSAN	32
1. İnsanın Yaratılışı	32
2. İnsanın Donanımı	37
a) İnsanın Yetenekleri	37
b) İnsanın Zaafları	39
3. İnsanın Eceli ve Ölüm	42
E. MELEKLER	46
F. CİNLER	50
1. Genel Olarak Cinler	50
2. İblîs (eş-Şeytân)	53

İKİNCİ BÖLÜM BİLGİ

A. İLAHÎ BİLGİ	59
B. HİKMET	61
C. GAYB BİLGİSİ	65
D. BÜYÜ (SİHİR)	69
E. ŞİİR	71
F. RÜYA YORUMU	72
G. BİLGİ EDİNME YOLLARI	74
1. Doğru Bilginin (İlm) Kaynakları	75
a) Bilgi Kaynağı Olarak Vahiy	75
b) Bilgi Vasıtalarını Etkin Kullanmak	76
2. Bilgisizliğin (Cehâlet) Kaynakları	78
a) Sorgulama Yetersizliği (Taklit)	78
aa) Çoğunluğa (Topluma) Uymak	78
ab) Atalara (Geleneğe) Uymak	78
b) Bilgi Vasıtalarını Etkin Kullanmamak	79
ba) Zanna Uymak	79
bb) Aklın, Arzuların Güdümüne Girmesi (Hevâya Uymak)	80
H. BİLGİNİN GETİRDİĞİ SORUMLULUKLAR	82

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DİN

A. İNSANIN YARATILIŞ AMACI: DENENME (İMTİHAN)	87
B. İNSANIN İKİ TEMEL TERCİHİ: İMAN VE KÜFÜR	91
1. İmanı (Hidâyet) ve Küfrü (Dalâlet) Doğuran Etkenler	91
a) İnsanın Kendinden Kaynaklanan Etkenler	92
b) Allah'ın Yol Göstermesi ve Saptırması	99
c) Çevrenin Etkisi	104
2. İki Temel İnanç Grubu	108
a) İnananlar (Mü'minler) ve Nitelikleri	108
b) İnanmayanlar (Kafirler) ve Nitelikleri	118
C. MEVCUT DİNİ GRUPLAR	131
1. Putatapanlar (Müşrikler)	132
2. Ehl-i Kitap	138
a) Yahudiler	139
b) Hıristiyanlar	149
3. Sâbiîler ve Mecûsîler	153
D. FITRAT DİNİ İSLAM (HANİFLİK)	154

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM İTİKAD

A. İMAN ESASLARI	161
B. ALLAH	162
1. Allah'ın Varlığı ve Varlığının Delilleri	163
2. Allah'ın Birliği (Tevhîd)	167
3. Allah'ın Sıfatları (Ne Olduğu, Neler Yaptığı)	171
4. Allah'ın İsimleri	182
C. PEYGAMBERLİK (NÜBÜVVET)	183
1. Genel Olarak Peygamberlik	183
2. Vahiy	193
3. Kitaplar	197
a) Aslı Kitap (el-Kitâb)	197
b) Kur'an'dan Önce Vahyedilen Kitaplar	199
c) Kur'an	202
ca) Genel Olarak Kur'an ve Hz. Peygamber'e İndirilişi	202
cb) Kur'an'ın Kendinden Önceki Kitaplarla Bağlantısı	208
cc) Kur'an'ın Nitelikleri	210
cd) Nesh	219
4. Tebliğ	220
a) Peygamberlerin Tebliğ Görevi	220
b) Tebliğde Yöntem	222
5. Peygamberlerin Mucizeleri ve Diğer Olağanüstülükleri	224
D. AHİRET	227
1. Genel Olarak Ahiret Hayatı	227
2. Kıyamet	230
3. Yeniden Dirilme ve Allah'ın Huzurunda Toplanma (Haşır)	239
4. Yargılanma (Hesap)	250
a) Genel Olarak Hesap	250
b) Amellerin Dünyada Tesbiti	269
c) Dünya Varlığının Ahirette İşe Yaramaması	271

d) Şefaât -----	272
e) Allah'ın Bağışlaması (Af) -----	274
5. Cezalandırma ve Ödüllendirme -----	276
a) Genel Olarak Cezalandırma ve Ödüllendirme -----	276
b) Cennet ve Cennetlikler -----	280
c) Cehennem ve Cehennemlikler -----	293
d) A'râf -----	305
E. BATIL İNANÇLAR -----	305
1. Allah'a Eş Koşma (Şirk) -----	306
2. Tâğût -----	319
3. Hurafeler -----	320

BEŞİNCİ BÖLÜM

İBADET

A. ALLAH'A KULLUK -----	325
B. DÜZENLİ İBADETLER (İBÂDÂT-I MERSÛME)-----	327
1. Namaz -----	327
a) Genel Olarak Namaz-----	327
b) Namazın Farzıyeti ve Namaz Vakitleri-----	332
c) Gusûl, Abdest ve Teyemmüm -----	334
d) Kible -----	335
e) Cuma Namazı -----	337
f) Cenaze Namazı -----	337
g) Zorluk hâlinde Namaz -----	338
2. Oruç-----	338
3. Hac -----	340
a) Haccın Farzıyeti ve Menasiki -----	340
b) Kâbe -----	343
c) Kurban Kesmek -----	344
C. KEFFARETLER -----	346
1. Yemin Keffareti -----	346
2. İhram Keffareti -----	346
3. Zihar Keffareti -----	347
4. Yanlışlıkla Adam Öldürme Keffareti -----	348
D. MABEDLER-----	348
E. DİN ADAMLARI-----	350

ALTINCI BÖLÜM

AHLÂK

A. İNSAN DAVRANIŞLARININ OLUŞMASI -----	355
1. İnsan Davranışlarının Allah Tarafından Belirlenmesi -----	355
2. İnsanın Davranış Özgürlüğü ve Sorumluluğu -----	358
3. Ahlaki Davranışın Oluşmasında Çevrenin Rolü -----	365
B. İNSANIN ALLAH'A KARŞI AHLAKİ SORUMLULUKLARI -----	368
1. İyi ve Övülen Tutum ve Davranışlar -----	368
a) Allah'a Karşı Saygılı Olmak ve O'nun Azabından Sakınmak (Takvâ) -----	368
b) Allah'ı Sevmek ve O'nu Anmak (Zikr)-----	371
c) Allah'a Karşı Minnettarlık (Şükr)-----	373
d) Allah'a İçten Bağlılık (İhlâs) -----	376
e) Allah'tan Özur ve Bağışlanma Dilemek (Tevbe ve İstiğfâr) -----	378

f) Allah'ı Yardıma Çağırarak (Duâ) -----	380
g) Allah'a Güvenmek ve O'na Dayanmak (Tevekkül)-----	385
2. Kötü ve Yerilen Tutum ve Davranışlar -----	386
a) Allah'a Karşı Büyükleme ve Kendini Yeterli Görmek (Tekebbür ve İstignâ) -----	386
b) Allah'a Karşı Nankörlük ve O'na Düşmanlık (Küfr) -----	387
c) Allah'tan Ümit Kesmek-----	390
d) Allah'ı ve İsmi İstismar Etmek -----	391
e) Dinde Aşırı Gitmek -----	392
C. İNSANIN KENDİSİNE VE ÇEVRESİNE KARŞI AHLAKİ SORUMLULUKLARI-----	393
1. İyi ve Övülen Tutum ve Davranışlar -----	393
a) Genel Olarak İyilik ve Doğruluk -----	393
b) İyilerle Dost Olmak -----	398
c) İyilikte Yardımlaşmak ve Kötülüğe Karşı Koymak -----	399
d) Başkalarına Maddi Yardımda Bulunmak (İnfâk) -----	401
e) Namuslu Olmak (İffetini Korumak) -----	405
f) Arabuluculuk Yapmak -----	406
g) Emanete Riayet Etmek-----	407
h) Adil Olmak -----	408
ı) Kardeşlik -----	410
i) Hoşgörü ve Bağışlama -----	410
j) Olumsuzluklara Karşı Dayanıklı Olma ve Direnme (Sabr)-----	411
k) Alçak Gönüllülük (Tevâzu)-----	413
l) Sözünde Durmak ve Yeminini Yerine Getirmek-----	413
m) Köleyi Özgürleştirmek-----	415
n) Görgülü Olmak-----	416
o) Dünya-Ahret Dengesini Korumak -----	417
ö) İnsanlara İyi Davranmak ve Güzel Söz Söylemek -----	418
2. Kötü ve Yerilen Tutum ve Davranışlar -----	419
a) Genel Olarak Kötülük-----	419
b) Cimrilik-----	421
c) İftira -----	422
d) Yapılan İyiliği Başa Kakmak -----	422
e) Başkalarını Çekiştirmek (Gıybet)-----	423
f) Kendini Beğenmişlik (Kibir)-----	423
g) Bozgunculuk (İfsâd)-----	424
h) Çekememezlik (Hased) -----	425
ı) Savurganlık (İsraf)-----	425
i) Adam Öldürmek-----	426
j) Yalan Söylemek-----	426
k) İnsanları Küçük Düşürmek -----	427
l) Gösteriş Yapmak (Riyâ)-----	427
m) Zina ve Fuhuş-----	428
n) Eşcinsellik -----	429
o) Önyargılı Olmak (Sû-i Zan) -----	429
ö) Sarhoşluk ve Kumar -----	430
p) Dünyaya Aşırı Düşkünlük (Sekülerlik) -----	430
r) Büyücülük ve Büyüye Başvurmak-----	437
s) Rüşvet Almak ve Vermek -----	438

YEDİNCİ BÖLÜM
TOPLUMSAL DÜZEN VE HUKUK

A. AİLE HAYATI -----	441
1. Ana-Baba -----	441
2. Karı-Koca -----	443
3. Çocuklar -----	446
4. Akrabalık ve Akrabalar -----	448
5. Sütanneliği ve Süt Kardeşliği -----	449
6. Evlat Edinme -----	450
7. Kardeşlik Akdi -----	451
8. Yetimler ve Vesayet -----	451
B. HUKUK -----	453
1. Yasama Yetkisi -----	453
2. Kamu Hukuku -----	456
a) Ceza Hukuku -----	456
aa) Cezaların Şahsiliği -----	456
ab) Cezalar (Hadler) -----	457
Adam Öldürme ve Müessir Fiiller -----	457
Zina -----	458
Eşcinsellik -----	459
Hırsızlık (Sirkat) -----	459
Zina İftirası (Kazif) -----	460
Terör (Hirabe) -----	460
b) Muhakeme Usûlü -----	460
ba) Yargıçlık -----	460
bb) Tanıklık -----	461
c) Köle Hukuku -----	464
3. Özel Hukuk -----	464
a) Evlenme-Boşanma (Nikah-Talak) -----	464
b) Miras ve Vasiyet -----	472
C. İKTİSAT -----	475
1. Rızık -----	475
a) Allah'ın Rızık Vermesi -----	475
b) İnsanın Rızıkını Temin İçin Çalışması -----	478
c) Helaller ve Haramlar -----	479
d) Ruhsatlar -----	484
2. Ticaret -----	485
a) Alışverişler (Ticaret) -----	485
b) Anlaşmalar (Akitler) -----	485
c) Borçlaşma -----	486
d) Rehin -----	487
3. İktisadi Sorumluluklar -----	487
a) Zekat ve Sadaka -----	487
b) Vergiler -----	489
c) Miras Bırakma (Verâset) -----	490
4. Gayrı Meşru İktisadi Davranışlar -----	490
a) Aldatma -----	490
b) Gasb ve Hırsızlık -----	491
c) Tefecilik (Ribâ) -----	492

D. SİYASET -----	493
1. Siyasal Egemenlik -----	493
2. Yönetim İlkeleri-----	495
a) Danışma (Şûrâ)-----	495
b) Adaleti Sağlamak-----	495
c) Görevi Ehline Vermek -----	497
d) İyiliği Ayakta Tutmak ve Kötülüğü Engellemek (el-emru bil-ma'rûf ve'n-nehyu 'anil-munker)-----	497
3. Temel Hak ve Özgürlükler -----	498
a) İnanç ve Düşünce Özgürlüğü -----	498
b) Yaşama Hakkı -----	498
c) Aklın ve İnsan Onurunun Korunması -----	499
d) Neslin ve İffetin Korunması-----	500
e) Mülkiyet Hakkı -----	500
4. Başka Topluluklarla İlişkiler-----	501
a) Barışın Esas Oluşu -----	501
b) Savaşı Zorunlu Kılan Nedenler -----	503
c) Savaş (Cihad) -----	505
ca) Gerekliğinde Savaşmaya Teşvik -----	505
cb) Ordu Kurma ve Askeri Donanım-----	511
cc) Savaş Esirleri-----	511
cd) Fey' ve Ganimet -----	512
ce) Şehitlik ve Gazilik-----	513
cf) Savaşta İlahi Yardım-----	514
cg) Savaşa Katılmamasına İzin Verilenler-----	516
ch) Savaşmanın Yasak Olduğu Zamanlar -----	516
d) Antlaşma (Sulh)-----	517
e) Hicret Etmek -----	519
f) Sığınmacı Almak (Eman) -----	521
g) İnanmayanlarla Dostluk -----	521

SEKİZİNCİ BÖLÜM

HZ. MUHAMMED (SİRET)

A. HZ. MUHAMMED'İN BEŞERÎ YÖNÜ -----	525
B. HZ. MUHAMMED'İN AYRICALIKLI YÖNÜ-----	527
C. HZ. MUHAMMED'İN PEYGAMBERLİĞİ, YETKİ VE SORUMLULUKLARI-----	529
1. Peygamberliği-----	529
2. Yalnızca Allah'tan Aldığı Talimata Uyma Yükümlülüğü -----	534
3. Allah'tan Aldığını İletme ve Hakikatı Duyurma (Tebliğ) Görevi -----	537
4. Uyarma (İnzar) ve Müjdeleme (Tebşir) Görevi-----	538
5. Müslümanlar'ın Hz. Peygamber'e İtaat Yükümlülükleri -----	541
D. HZ. PEYGAMBER VE MUCİZE -----	542
1. Hz. Peygamber'e Yöneltilen Mucize Talepleri -----	543
2. İsrâ Olayı -----	547
E. HZ. PEYGAMBER'İN AİLE HAYATI VE EŞLERİ-----	548
F. HZ. PEYGAMBER'E YÖNELİK UYARILAR-----	553
G. HZ. PEYGAMBER'E YÖNELİK TESELLİLER-----	558
H. HZ. PEYGAMBER'İN VE MÜSLÜMANLAR'IN MÜCADELELERİ -----	563
1. Hicret Öncesi Dönem -----	563
a) Hz. Peygamber'in Kavmiyle İhtilafı-----	563

b) Habeşistan'a Hicret-----	578
c) Mekke'de Kitap Ehli İle İlişkiler-----	579
2. Hicret -----	580
a) Hicret, Muhacirler ve Ensar-----	581
b) Hicret Etmeyenler ve Mekke Devri Münafıkları -----	583
3. Hicret Sonrası Dönem -----	584
a) Hz. Peygamber'in Müslümanlar'la İlişkileri -----	584
aa) Müslüman Cemaatin Medine'deki Genel Durumu -----	584
ab) Müslüman Cemaatin Hz. Peygamber'le İlişkileri -----	589
b) Münafıklar ve Bedeviler'le İlişkiler-----	593
c) Medine'de Kitap Ehli ile İlişkiler -----	607
d) Mekkeli Müşrikler'le İlişkiler -----	620
da) Bedir -----	620
db) Uhud-----	625
dc) Hendek -----	628
dd) Hudeybiye Barış Antlaşması-----	630
dg) Mekke'nin Fethi -----	632
e) Mekke'nin Fethinden Sonraki Savaşlar -----	634
ea) Huneyn -----	634
eb) Tebük -----	635
f) Dinden Çıkma (İrtidad) Olayları -----	639

DOKUZUNCU BÖLÜM

TARİH VE KISSALAR

A. TARİH -----	643
1. Kur'an'da Tarihin Anlatılış Amacı -----	643
2. Tarihin İşleyişinde Yasalılık (Sünnetullâh) -----	646
3. Toplumların Yok Oluşları (Helak)-----	650
4. Toplumların Yok Oluşlarını Doğuran Nedenler -----	655
5. Allah'ın Tarih İçinde İnananlara ve İyilere Yardımı-----	658
6. Hz. Muhammed'in Karşıtlarına Yönelik Helak ve Azap Tehditleri -----	660
B. PEYGAMBER KISSALARI -----	672
1. Hz. Âdem ve Ailesi -----	673
2. Hz. İdris-----	677
3.Hz. Nuh-----	677
4. Hz. Hud ve Ad Kavmi -----	684
5. Hz. Sâlih ve Semûd Kavmi-----	688
6. İbrâhim Ailesi -----	692
a) Hz. İbrahim, İsmail ve İshak-----	693
b) Hz. Yakub ve Yusuf-----	702
7. Hz. Lut -----	711
8. Hz. Eyyub -----	715
9. Hz. Şuayb ve Medyenliler -----	716
10. Hz. Musa, Harun ve İsrailoğulları -----	719
11. Hz. Davud ve Süleyman -----	753
12. Hz. İlyâs, Elyese'a ve Zülkifl -----	758
13. Hz. Yunus-----	759
14. İmrân Ailesi -----	760
a) Hz. Zekeriyâ ve Yahyâ-----	760
b) Hz. İsâ ve Meryem -----	762

C. DİĞER TARİHİ ŞAHSİYETLER, TOPLULUKLAR VE OLAYLAR-----	768
1. Lokman-----	768
2. Zülkarneyn ve Ye'cüc-Me'cüc-----	769
3. Ashâb-ı Kehf-----	770
4. Ashâb-ı Uhdûd-----	772
5. Ashâb-ı Karye-----	773
6. Tübbâ' Kavmi-----	774
7. Ress Halkı-----	774
8. Sebeliler-----	774
9. Romalılar-----	777
10. Fil Olayı-----	777

ONUNCU BÖLÜM MESELLER

MESELLER-----	781
1. Allah-----	782
2. Allah'ın İlmî-----	782
3. Kur'an'ın Mesajının Ağırlığı-----	782
4. Hz. Peygamber ve Arkadaşlarının Durumu-----	782
5. Hakkın Kalıcılığı, Batıl'ın Geçiciliği-----	783
6. İyiliğin Bereketliliği, Kötülüğün Kısırlığı-----	783
7. İnsanın Çevresini Aşabilme Gücü-----	783
8. Ölümden Sonra Dirilme-----	784
9. Dünya Nimetlerinin Geçiciliği-----	784
10. Malını Allah Yolunda Harcayanların Durumu-----	785
11. Malını Gösteriş İçin Harcayanların Durumu-----	785
12. Mü'min-Kafir Karşılaştırması-----	786
13. Kalbin Katlaşması-----	787
14. İnkarcıların, İlahi Çağrı Karşısındaki Durumları-----	787
15. İnkarcıların Yapmış Oldukları İyiliklerin Boşa Çıkması-----	787
16. Putları Yardıma Çağırınların Durumu-----	788
17. Peygamberini Yalanlayan Toplumun Durumu-----	788
18. Allah'a Eş Koşanların Durumu-----	788
19. Münafıkların Durumu-----	789
20. Bilginin Gerektirdiği Sorumluluğu Yerine Getirmeyenlerin Durumu-----	790
21. Allah'ı Unutarak Kendini Yeterli Görenlerin Durumu-----	790
22. Allah'ı Unutarak Malından İnfak Etmeyenlerin Durumu-----	791

EKLER

TABLolar-----	792
Tablo 1: Mushaf Tertibine Göre Nüzul Sıraları-----	792
Tablo 2: Nüzul Sırasına Göre Sureler-----	794
Tablo 3: Mekkî Surelerdeki Medenî Ayetler-----	796
Tablo 4: Bilinen Nüzul Tarihleri-----	796
Tablo 5: Theodor Nöldeke'ye Göre Surelerin Kronolojik Sırası-----	796
Tablo 6: Bazergan'a Göre Kur'an Pasajlarının Nüzul Sıralaması-----	797
Tablo 7: Sure İsimlerinin Türkçe Karşılıkları-----	800
DİZİNLER-----	801
Alfabetik Konu Dizini-----	801
Ayetler Dizini-----	807